

Definice pojmu „zbraň“

Kde se setkáme s definicí zbraně

- Předpisy o zbraních
- Trestní zákon
- Předpisy o myslivosti
- Předpisy týkající se bezpečnostních sborů

Definice zbraně podle trestního zákona

*§89 (5) Trestný čin je spáchán se zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k útoku, k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; **zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.***

vychází ze zákona č. 86/1950 Sb.

*§76 (1) Trestný čin je spáchán zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; **zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá jinak, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.***

D 43,16,3,2 Ulpian

Arma sunt omnia tela, hoc est fustes et lapides, non solum gladii hastaeframeae

Zbraní rozumíme všechny druhy zbraní, tj. též klacky a kameny, nejen meče, oštěpy, kopí

D 48, 6, 9 Paulus

Armatos non utique eos intellegere debemus, qui tela habuerunt, sed etiam quid aliud nocere potest

Ozbrojení jsou nejen ti, kteří mají zbraně, nýbrž i něco jiného, čím lze škodit.

Příliš široký výčet – mohlo by být zúženo /např. polský trestní zákon z r. 1969 stanoví u rvačky vyšší sazbu pro toho, kdo použije ve rvačce zbraně střelné, nože nebo jiného nebezpečného nástroje – je to výčet užší – jde o předmět, který je způsobilý způsobit značnou tělesnou škodu/ x další význam pojmu zbraň

Zbraň v technickém slova smyslu:

§ 15 TZ:

„Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích zmocnění příslušných zákonných předpisů.“

§185 TZ – nedovolené ozbrojování

Definice v předpisech o zbraních

Středověk – definice neobsahuje jde vždy spíše o výčet /meče, dýky, štíty.../, výčet je demonstrativní

- maximálně odkazem na názvy:
„...cutellus longus dicit misericord...“ /Kniha písaře Jana, pol. 14. stol./

Smlouva o ručnicích – ručnice „definována“ jako: *„braň velmi ukrutná a tak nekřesťanská i nemužská, více ke zlému, nežli k dobrému; neb se jimi mnoho nestatečných a nerozšafných mordův /i těm, kdož se s nimi obírají/ přichází.“*

Patent z 24. října 1852, č. 223 ř.z.

- Právo občana držet x ne však nosit zbraň – i tuto zbraň není dovoleno „...míti v množství nepřiměřeném, které by budilo důvodné podezření nějakého zneužití.“ /§12/
- Definice zbraně není obsažena x jen výčet zakázaných zbraní /možno držet na základě povolení/
- Obecnost vyžadovala další výklad úřední a soudní + změny vlivem přechod na metrický systém/
- Poplašné pistole /hlaveň vrtaná nahoru/ nejsou zbraní /Sdělení 82 Věstníku ministerstva spravedlnosti 1929/
- Zakázané vzduchové zbraně – rozlišeno mezi vzduchovky a větrovky /zbraně/ /Sdělení 128 Věstník ministerstva spravedlnosti 1926/

- *Vzduchovky obecně zakázány r. 1946 x r. 1947 změna ve prospěch vzduchovek zalamovacích a vzduchovek s natahovací pákou pod pažbou*
- *Zbraně pro plynové náboje, pokud jsou ukryty jako plnicí pera atp. x pokud mají podobu zbraně, pak je za zakázané nelze považovat /Sdělení 63, Věstník ministerstva spravedlnosti 1932/*
- *Sečné zbraně – z trampských nožů pak ty, které jsou broušeny po obou stranách /byť ne úplně/ a s výžlabkem /broušeny dutě/ /Sdělení 64, Věstník ministerstva spravedlnosti 1932/*
- *Boxer – je to zbraň zákeřná a nic na tom nemění skutečnost, že neslouží tomuto účelu – těžítko /*

Zákon č. 81/ 1938 Sb. z. a n.

/nenabyl účinnosti – nebylo vydáno prováděcí nařízení/

Obsahuje definici střelné zbraně:

§ 2 Střelné zbraně a střelivo.

(1) Střelné zbraně jsou zbraně, u nichž střela vypuzuje se z hlavně výbušnou silou vzniklých plynů nebo silou stlačeného vzduchu nebo zvláštním mechanismem.

Vztahuje se i na pouhé součástky:

§ 1 Zbraně a střelivo.

(2) Za zbraně se pokládají i takové jejich součástky, kterých je nezbytně potřebí k jejich používání.

Právní úprava zbraní za protektorátu

Nařízení z 1. srpna 1939 RP 20/1939

- Držení zbraní se zakazuje: *„zbraně střelné, při nichž se pevné těleso tlakem plynu neb vzduchu žene hlavní, rovněž zbraně sečné, úderné, které svou povahou jsou k tomu určeny seknutím, bodem nebo úderem přivoditi zranění. Za třaskaviny platí všechny pevné výbušné fabrikáty včetně všech druhů prachu.“*
- Všechny tyto zbraně museli být odevzdány /včetně dokladů/, z chladných zbraní museli být odevzdány: *„dýky, krátké dýky /stilety/, dutě broušené dýkovité nože, trojsečné dýky a jiné skryté a k záludným útokům uzpůsobené zbraně, jsou-li schovány v počtu větším než pět kusů.“*
- Ostatní chladné zbraně podléhaly oznamovací povinnosti

•Předpis se nevztahoval také na: „zbraně na postrach neb zdánlivou smrt, malokaliberní pušky a terčové pistole do 6mm ráže, vzduchovky a terčové pušky, jakož i zbraně již neupotřebitelné sloužící k účelům muzejním neb upomínkovým.“

•Majitelé pozemků osobně odpovídají, že se na jejich pozemku takové zbraně nenalézají

•Trest – původně finanční /nedbalostně/, popř. trest káznice /neodevzdání/, při držení většího množství až trest smrti x nařízení z 6. května 1940 /RP 14/1940/: „Smrtí se trestá ten, kdo úmyslně neoprávněně má v držení střelnou zbraň schopnou použití....“

Prováděcí nařízení z 10. října 1939:

Zakázané vzduchovky byly takové, které měly podobnost s vojenskou puškou /vzduchovka vz. 35 podobná pušce vz. 24/

Zákon č. 162/1949 Sb.

- I bezúhonný občan potřebuje k držení zbraně povolení /zbrojní list/, k nošení bylo potřeba dalšího dokladu /zbrojní pas/
- Zákon neobsahuje definici ani střelné, ani jiné zbraně
- Zakázáno držení střelné zbraně, zbraně bodné, sečné a úderné /x při obavě ze zneužití může ONV držení může zakázat/
- Zákon definice neobsahuje – ty jsou obsaženy v prováděcích předpisech – vyhlášky 34/1950, 365/1953 a 7. listopadu 1961

• Existuje pouze výčet + vyhláška obsahovala výčet zbraní, které se za zbraně ve smyslu zákona nepovažovaly /č. 34/1950 Ú.v./ §1:

1. Předměty, na něž se nevztahují ustanovení zákona.

§ 1.

Z ustanovení zákona, pokud se týkají zbraní, jsou vyňaty:

- 1. poplašné a startovací pistole (revolvery),*
- 2. poplašné samostříly,*
- 3. přístroje k omráčení nebo porážení zvířat,*
- 4. lovecké nože a lovecké tesáky,*
- 5. t. zv. skautské nože a předměty jim podobné, pokud podle způsobu jejich používání je zřejmo, že jde o nástroje denní potřeby,*
- 6. nástroje a předměty denního života, pokud jejich původní podoba nebyla změněna k tomu účelu, aby jich bylo použito jako zbraně střelné, sečné, bodné nebo úderné,*
- 7. chemické látky, kterých lze též používat jako bojových látek chemických, jichž se však používá jako surovin, polotovarů nebo pomocných látek pro další použití k provozním účelům ve výrobě nebo k účelům vědeckým, studijním nebo k hubení škodlivého hmyzu,*
- 8. neškodné dětské zbraně (hračky).*

§ 25.

g) Pro zbraně historické.

(1) Ustanovení zákona a této vyhlášky o držení, nabývání, zcizování a zasílání zbraní se netýkají, pokud dále není stanoveno jinak, zbraní historických.

(2) Za zbraně historické se považují všechny druhy předovek (pušek i pistolí), jakož i zadovky vyrobené nejpozději roku 1870.

(3) Střelné zbraně vyrobené v roce 1871 nebo později, mají-li být posuzovány jako zbraně historické, musí být učiněny trvale nezpůsobilými ke střelbě; výjimku může povolit v závazných případech okresní národní výbor.

(4) Okresní národní výbor rozhoduje v pochybných

Zákon č. 147/1983 Sb.

Vrchol státní kontroly nad zbraněmi

X

- zákon upravuje pouze zbraně střelné
- Poprvé v zákoně definován pojem zbraně
- Poprvé v zákoně definován pojem historické zbraně
- Poprvé se objevuje měřítko 10J kinetické energie střely jako hranice, na které zbraně se zákon vztahuje a na které ne

§ 2 Zbraně a střelivo podléhající povolovacímu řízení a evidenční povinnosti

(1) Povolovacímu řízení a evidenční povinnosti v rozsahu stanoveném tímto zákonem podléhají:

a) kulové zbraně,

b) lovecké brokové zbraně,

c) vojenské zbraně,

d) historické zbraně,

e) poplašné, startovací a jiné expanzní přístroje a zařízení,

f) součásti zbraní uvedených pod písmenem a) až e),

g) střelivo a jednotlivé součásti potřebné k jeho výrobě, popřípadě k sestavení nábojů do zbraní uvedených pod písmenem a) až d).

§ 4

(1) Kulovými zbraněmi pro účely tohoto zákona jsou zbraně určené pro civilní účely, a to

- a) palné zbraně, v nichž je střela uváděna v pohyb okamžitým uvolněním chemické energie střelného prachu, nárazové složce nebo jiné výmětné náplně,
- b) plynové zbraně, v nichž je střela uváděna v pohyb tlakem vzduchu nebo jiného plynu (vzduchovky, větrovky a plynovky),
- c) zbraně speciální (například s reaktivní střelou, narkotizační, signální),
- d) zbraně kombinované (například kulobrokové).

(2) Ustanovení o kulových zbraních se vztahují i na brokové zbraně používané pouze pro jiné než lovecké účely.

§ 16

Loveckými brokovými zbraněmi jsou palné zbraně pro lovecké účely, v nichž se používá brokových nábojů nebo kulových nábojů pro brokové zbraně.

§ 25

Základní ustanovení

- (1) Vojenskými zbraněmi jsou zbraně určené pro vojenské nebo bezpečnostní účely.
- (2) Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na vojenské zbraně používané v ozbrojených silách Československé socialistické republiky a ve Sboru národní bezpečnosti.

Historické zbraně

§ 28

- (1) Historickými zbraněmi pro účely tohoto zákona jsou plané zbraně vyrobené do konce roku 1870.
- (2) Za historické zbraně se považují i jejich přesné napodobeniny; na jejich výrobu a opravy se vztahuje § 5 odst. 1.

č. 288/1995 Sb.

§ 1

Tento zákon stanoví podmínky pro nabývání vlastnictví ke střelným zbraním a střelivu, registraci, držení, nošení a používání střelných zbraní, některé podmínky provozování koncesovaných živností souvisejících se střelnými zbraněmi a střelivem a působnost správních úřadů v oblasti střelných zbraní a střeliva.

§ 3 Vymezení pojmů v oblasti střelných zbraní

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) střelnou zbraní zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu, zkonstruovaná pro požadovaný účinek na definovanou vzdálenost (dále jen "zbraň"),
- b) palnou zbraní zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění chemické energie,
- c) plynovou zbraní zbraň, u které je střela uváděna do pohybu tlakem vzduchu nebo jiného plynu,
- d) paintbalovou zbraní zbraň na principu plynové zbraně, kterou se vystřeluje střela se značkovací látkou,

- e) mechanickou zbraní zbraň, u které je střela uváděna do pohybu využitím mechanické energie,
- f) expanzní zbraní zbraň na principu palné zbraně, jejíž konstrukce vylučuje použití kulového náboje nebo náboje s hromadnou střelou,
- g) expanzním přístrojem zařízení na principu palné zbraně zkonstruované pro průmyslové účely,
- h) akustickou zbraní expanzní zbraň na akustické nábojky, zkonstruovaná pro vytváření hlukového efektu,
- i) plynovkou expanzní zbraň, která je zkonstruovaná pro vystřelování látky s dráždivým účinkem,
- j) signální zbraní jednoúčelové zařízení na principu ruční palné zbraně pro použití signálních nábojů větší ráže než 18 mm,
- k) hlavní částí zbraně hlaveň, vložná hlaveň, rám, válec revolveru a závěr,

l) zbraní podléhající registraci zbraň nebo hlavní část zbraně, která není vyjmuta z registračního režimu podle tohoto zákona,

m) zbraní určenou k ochraně zdraví, života a majetku pistole nebo revolver o celkové délce zbraně menší než 350 mm pro použití náboje s nábojnicí kratší než 35 mm a palné zbraně zkonstruované k vystřelování pryžových nebo obdobných sférických střel s energetickým zatížením průřezu střely nejvíce 25 J/cm²,

n) vojenskou zbraní zbraň určená k používání v armádách a veřejných ozbrojených sborech k vojenským nebo bezpečnostním účelům,

o) loveckou zbraní palná zbraň kulová, broková (brokovnice) nebo kombinovaná, určená k loveckým účelům,

p) sportovní zbraní zbraň určená ke sportovním účelům podle národních a mezinárodních pravidel a řádů,

q) historickou zbraní zbraň vyrobená nejpozději v roce 1890,

r) doplňkem zbraně přídavné zařízení určené k doplnění zbraně za účelem rozšíření možností jejího použití, které však není nezbytné ke střelbě ze zbraně při jejím běžném použití (např. optické, infraoptické a laserové zaměřovače, tlumiče výšlehu plamene, tlumiče hluku, opěrné pomůcky a dálkoměry).